

Kultur **Weekend**

DANMARKS
JERNBANEMUSEUM

STORE
OPLEVELSER
FOR HELE
FAMILIEN

Vi ses i Odense

Alle dage kl. 10-16
jernbanemuseet.dk

I "Sommer på museet" besøger vi **Danmarks Cykelmuseum i Aalestrup** sammen med sportsdirektør Michael Blaudzun.

Side 10

For 20 år siden forsøgte en tv-kanal sig med **et usædvanligt drama**, der siden satte et særdeles markant aftryk i tv-historien.

Side 12

Filosoffen Anders Fogh Jensen tilbyder, i en tid hvor samfundets dannelse efter hans mening smelter som indlandsis, en alternativ ferieform til danskerne, såkaldte "dannelsesrejser". Vi tog med til Sydspanien. **Side 2 og side 6**

I godt selskab med Goethe, James Joyce og Tom Kristensen

Læs mere på
mit.jp.dk

MUSEUM JORN

25% rabat
på entréen for JP-abonnenter

Jyllands-Posten

»Det er godt nok, at der er fokus på klima, men der er nogle andre poler, som er ved at smelte ...«

Den veltalende filosof Anders Fogh Jensens jagt på dannelse har ikke altid været en dans på gloser. Kampen for at komme væk fra sit åndsfattige, jyske ophav ledte ham i universitetsårene ud i dyb depression. I dag har han fodfæste og tilbyder, i en tid hvor samfundets dannelse efter hans mening smelter som indlandsis, en alternativ ferieform til danskerne, såkaldte ”dannelsesrejser”.

Filosof Anders Fogh Jensen foran swimmingpoolen tilhørende refugiet "Jardín de los limones" i Andalusien, hvor der på denne dannelsesrejse blev afholdt kurser i moderne litteratur. Foto: Rasmus Palludan

► **LITTERATUR** *ANDERS FOGH JENSEN*

RASMUS PALLUDAN JYLLANDS-POSTENS UDSENDTE MEDARBEJDER

Andalusien, Spanien

»Måske er der nogen, der hellere vil tage mindfulness- eller meditationskurser og tømme hovedet på den måde. Men det er ikke vejen for mig ... og jeg tror ikke, at det er vejen for alle,« siger filosofen Anders Fogh Jensen og fortsætter let hovedrystende:

»Det er lidt som at kurere hovedpine med halshugning.«

BLÅ BOG

Anders Fogh Jensen (f. 1973), uddannet filosof, ph.d. fra Københavns Universitet og D.E.A. fra Sorbonne Universitetet i Paris.

Har i de senere år fungeret som foredragsholder, forfatter, dramatiker og filosofisk kommentator på politiske og eksistentielle emner. Som dramatiker senest aktuell med teaterstykket "De danser alene". Og som forfatter senest aktuell med bogen "Pseudoarbejde – hvordan vi fik travlt med at lave ingenting".

Anders Fogh Jensen har for nyligt fået job som forstander på Vestjyllands Højskole, men lever stadig af foredrag og filosofiske samtaler samt som rejseleder på sine Dannelsesrejser, der har til formål at gøre almindelige danskere klogere på et givent emne i udenlandske omgivelser.

Læs mere på www.filosoffen.dk eller www.dannelsesrejser.dk

Han sidder på udeterrassen tilhørende hotellet Los Naranjos, der ligger i den andalusiske dal Valle de Lecrín, syd for Granada.

Frodige, grønne bjerge kan ses i det fjerne, mens han sidder i det nære, foran et cafébord og bapper lystigt på en cerut, hvis røg stiger op og ud gennem terrassetaget af sammenfiltrede, lysegrønne vindrueplanter. Et malerisk og derfor passende andalusisk sceneri til et interview med den bogaktuelle filosof, der sammen med antropologen Dennis Nørmark for nylig har udgivet "Pseudoarbejde – hvordan vi fik travlt med at lave ingenting", der bl.a. omhandler, hvordan vi burde blive bedre til at sige fra og flygte fra en stor del af det danske kontorarbejde, der har antaget en tom og meningsløs karakter.

»Altså, det er fint, at folk mediterer, hvis det virker for dem ...« fortsætter han tankestrømmen. »Og hvis folk før i tiden fik fem breve om dagen, og de i dag er stressede over at få 50 e-mails, så er det klart, at de tænker: Jeg vil have *ingen* information i min ferie. Jeg synes bare, at det er et lidt for oplagt, tydeligt svar på tidens hektiske informationsbombardement, for det vil jo sige, at for at komme ud af alt for meget "noget", så må man rejse ud i tomhed eller intet,« siger han og indvender:

»At tømme hovedet tilbyder ikke noget egentligt svar på, hvad det gode liv eller samfund er. På denne dannelsesrejse er jeg med kursisterne jo ikke rejst ud i tomhed. Vi er derimod sammen rejst ind i forskellige verdener. Litteraturens verdener. Og jeg tror, at rejser med indhold kan være med til at bygge os op som mennesker,« siger han.

Valle de Lecrín (glædens dal), nær byen Melegís, syd for Granada.

Dannelsesrejsen

Fogh Jensen er som vanligt iført nøddebrunt jakkesæt, hvid skjorte, vest og lædersko og udstråler i kraft af sin tøjstil dannelse, og det er jo passende, når nu Jyllands-Posten er taget med ham på en af hans ”dannelsesrejser”, der giver nysgerrige danskere mulighed for at tage på en anden slags ferie. Han kalder det selv »en slags intellektuel charterferie«, hvor man hen over en uge (og vel at mærke uden at lave lektier), får et overblik over et afgrænset emne, der varierer fra rejse til rejse: Moderne litteraturhistorie, arkitektur, filosofisk livskunst, græske myter og bibelske myter har været blandt temaerne på dannelsesrejser.dk.

På denne rejse er temaet moderne litteraturhistorie, og to inviterede litterater står sammen med Fogh Jensen selv for undervisningen, der på dette kursus foregår på et nærliggende refugium med swimmingpool, beliggende i en tidligere citronplantage, hvor der dagligt serveres mad før, under og efter den tre timer lange siesta mellem de to daglige undervisningspas.

Filosoffen tror på, at det er sundt for deltagerne at komme væk hjemmefra og møde nye mennesker, når man skal lære noget nyt. Og som en filosofisk fagmand bruger han det græske ord »temnai« til at understrege sin pointe, da det rummer betydningerne »at være afskåret«, »at være i et tempel« eller »kontemplation«:

»Det handler om, at man skal rives ud af de daglige gøremål, for hvis man er hjemme, på kontoret, eller der hele tiden tikker e-mails ind på telefonen, så bliver man afmagnetiseret med det samme og kan ikke gøre sig de store tanker om livet, der måske tager længere tid, og som man måske skal vende tilbage til løbende, uforstyrret over flere dage,« siger han.

HVAD ER DANNELSESREJSER?

Rejserne har ifølge Anders Fogh Jensen til formål at gøre folk klogere på »de store sammenhænge i verden i nænsomme omgivelser.«

Der er tale om en række forskellige og af hinanden uafhængige ugekurser på behagelige hoteller og refugier i og omkring Middelhavsregionen, hvor man sigter på at gøre deltagerne klogere på verden. Næste år arrangeres der rejser til Tyrkiets vestkyst (Lilleasien, som man siger i filosofien).

Hver rejse er en rejse ud i verden på to måder, fortæller Anders Fogh Jensen. »Vi rejser til en fremmed destination, og vi rejser ind i et stort område af den menneskelige viden og ånd. Her får du verden serveret på et sølvfad. Som på ethvert kurophold skal klimaet gøre dig i stand til at modtage,« fortæller han.

Læs mere på www.dannelsesrejser.dk

Citrontræer er at finde overalt i den lille by Melegís i Andalusien. Foto: Rasmus Palludan

»Klimaet hernede løsner også op i ens tanker på en anden måde. Og på dannelsesrejserne er du af sted sammen med mennesker, der måske har den samme interesse som dig selv. Det resulterer ofte i, at samtalerne er dybere i løbet af siestaen, hvor man, ansporet af undervisningen, fortæller mere personlige ting om sit liv, fortæller han.

Det stod klart for ham under en anden Dannelsesrejse til Grækenland, hvor han oplevede, at samtalerne blandt kursisterne under middagsbordet var fuldstændigt anderledes i sammenligning med et nærliggende bord, hvor en gruppe danske turister på almindelig charterferie netop havde indfundet sig:

»Vi talte om næstekærlighed og livets store spørgsmål, mens de snakkede om græsplæner, friværddi og boliglån. Det fik mig til at tænke på, at det somme tider er sundt at være af sted med folk, man deler interesser med. Hvis man har et filosofisk eller litterært sind, så kan man sommetider godt føle sig ensom blandt dem, man er iblandt. Ikke fordi man ønsker at forlade venner eller familie, men fordi man trænger til at være et sted, hvor der bliver talt om de her vigtige, eksistentielle ting,« siger han.

”

Hvis man har et filosofisk eller litterært sind, så kan man sommetider godt føle sig ensom blandt dem, man er iblandt.

Filosof Anders Fogh Jensen

En rejse ind i åndslivet

Og masser af eksistentielle ting har kursisterne talt om på den igangværende Dannelsesrejse i Sydspanien. Nok befinder vi os rent geografisk blandt spanske citron- og appelsintræer, men rent åndeligt er vi kommet vidt omkring under litteraternes daglige undervisningspas.

Et udpluk: Gennem litteraternes daglige oplæg er vi er blandt andet gået alkoholisk i hundene med Ole Jastrau i Tom Kristensens københavnerklassiker "Hærværk". Vi har hutlet os igennem en maveknugende og grænsesøgende tilværelse i Kristiania i Knut Hamsuns "Sult". Vi er kommet menneskets mere perverterede sider nærmere ved at forlade det småborgerlige liv i "fladlandet" og drage op i de schweiziske alper i Thomas Manns "Trolddomsbjerg". Gennem Goethes "Faust" er vi kommet menneskets mere diabolske sider nærmere, fordi Faust i sin egoistiske, storhedsvanvittige stræben aldrig er tilfredsstillet i nuet, hvorfor hans rejse med djævelen Mefistoles får fatale konsekvenser for hans elskede Gretchen. I "Lykke-Per" har vi fulgt Henrik Pontoppidans Per Sidenius' flugt fra barndomshjemmet i det jyske til København, hvor han jagtede drømmen om at blive en stor ingeniør, for til sidst at ende som asketisk og måske lykkeligere vejassistent på en øde egn. Vi har gennemgået en endeløs kaskade af hverdagsliv i James Joyce' "Ulysses". Ej at forglemme vores rejse ind i mandekønnets ensomme, hyperseksualiserede og forpinte sind gennem den provokerende franske forfatter Michel Houellebecq.

»Jeg tror ikke, at vi har hørt et oplæg om nogen af bøgerne, hvor jeg ikke har tænkt over, i hvilken grad det berørte mit eget liv,« fortæller Fogh Jensen.

Han anerkender, at det ikke er, fordi den store litteratur giver entydige svar på, hvordan man skal leve sit liv og blive lykkelig, ligesom selvhjælpslitteraturen. Nej, den præsenterer os nærmere for skæbner, som vi derefter kan spejle vores eget liv i og måske blive bedre til at genkende gode eller dårlige sider i vores egne handle-mønstre.

En kursist tager en siesta i den tre timer lange pause mellem undervisningen, der foregår om morgenen og fortsætter sen eftermiddag. Foto: Rasmus Palludan

»Jeg fik det sgu dårligt«

Filosoffen kan sagtens spejle sit eget liv i noget af det, han har hørt på kurset, for han lærer også selv noget undervejs. Måske i interviewet bedst beskrevet, da han på et tidspunkt udbryder:

»Jeg fik det sgu ret dårligt, da vi hørte oplæg om om Goethes "Faust". Der er et eller andet i det der med, at selv den dejligste Gretchen ikke er nok for ham ... Han skal videre ud på det store hav, ud mod den der uendelighedslængsel. Den kan jeg virkelig godt følge ...« siger han og mindes bl.a. en pige, han datede i sine tyvere, som kunne være blevet, men som ikke var nok, da han jo havde ild i røven og skulle nå noget andet og mere.

Så det er ikke, fordi litteraturen partout skal tilbyde lykkelige skæbner, for det gør den store litteratur sjældent, men det er ikke en svaghed, nærmere en styrke, fortæller han:

»For når det tragiske og melankolske lever i litteraturen, altså på tekstform, så vil det jo altid være bedre, end hvis det var den virkelige verden, og derfor giver bøgerne os noget opbyggeligt at forstå vores egne liv igennem.«

Til sammenligning med i dag, kan man sige, at litteraturen tilbyder os at se andre sider af menneskets sind, end de sider, vi ser på f.eks. sociale medier, fortæller han:

»Vi hører altid om, at vi i dag deler ud af privatlivet på sociale medier, men det er jo ikke helt rigtigt. Det er kun en vis del af privatlivet, vi deler.«

Det er således sjældent de mørkere og mere hengemte afkroge af det menneskelige sind, der ender i statusopdateringer på Facebook. Portene til menneskets kranier står derimod ofte pivåbne i litteraturen, og i det perspektiv kan det derfor være en behagelig oplevelse at træde ind f.eks. gennem forfatterne Michel Houellebecq eller James Joyce til perverse bogverdener, som det er blevet gjort på Dannelsesrejsen:

»Hvis jeg går med nogle mærkelige tanker for mig selv, så kan jeg let tænke: "Det er også mig, den er gal med. Det er også bare mig, der har sådan et kaotisk sind, eller det er kun mig, der tænker så meget på sex". Men det slog mig i dag under siestaen, at jeg faktisk føler mig mere okay, når jeg hører om de her skikkelser fra litteraturen. Når man hører, at en person i "Ulysses" render halvfuld rundt i Dublin midt på dagen, så får man ligesom udvidet lidt, hvad man kan som menneske.«

Anders Fogh Jensen fisker sider op fra sin bog "Hvordan skal jeg leve mit liv, Kierkegaard". Foto: Rasmus Palludan

Depressionen i Paris

Da litteraterne fortalte om de grænsesøgende karakterer i Knut Hamsuns ”Sult” og Tom Kristensens ”Hærværk”, kom Fogh Jensen desuden til at tænke på, hvordan han nogle gange har »ødelagt sit eget liv og menneskernes omkring sig« i sine tyvere og tredivere:

»Jeg kunne ikke forene mig med et almindeligt borgerligt liv, så jeg kom ud i dyb depression og alt muligt, fordi jeg næsten dæmonisk bed mig fast i nogle ting eller søgte ud over en afgrund,« fortæller han og mindes de to omgange, hvor han studerede filosofi i Paris, bl.a. på det fine Université Paris-Sorbonne.

Lidt som den talentfulde ingeniør Lykke-Per ville den unge filosof ud og erobre verden. Han ville ikke have det let, tværtimod, han ville arbejde manisk hårdt og læse filosofiske tekster på det franske originalsprog i stedet for at forfalde til en lettere engelsk oversættelse. Han ville kunne begå sig på Paris’ bonede gulve på lige fod med franskmændene. Men som ligesom Lykke-Per, der aldrig kunne flygte uigenkaldeligt fra sit jævne, jyske ophav og aldrig følte sig hjemme i de finere kredse i København, følte Fogh Jensen sig aldrig hjemme i Paris:

»Dengang kunne jeg ikke sanse, at jeg ikke kunne sprænge mig vej ind i den verden. Så den ene tur slog næsten mit søvnmønster i stykker for altid, og anden gang fik jeg en kæmpe depression, der varede i flere år,« mindes han.

”

Jeg kom fra en verden, som var fattig på en måde. Fattig på ånd. Fattig på musik. Fattig på ord.

Filosof Anders Fogh Jensen

Rejsen mod dannelse

Men hvorfor egentlig lave de her Dannelsesrejser? Idéen kan siges at have rødder i Fogh Jensens egen barndom i Kolding. Hans far arbejdede som kreaturhandler, og hans mor var sekretær og kørte hjemmet:

»De er kærlige nok mennesker, men de har slet ikke hjulpet mig på vej. Jeg kom fra en verden, som var fattig på en måde. Fattig på ånd. Fattig på musik. Fattig på ord. Og på den måde har jeg altid forsøgt at hive mig ud af min baggrund. Mod dannelsen. Jeg så f.eks. en vej ud, da jeg fangede lyset i dansklærerens øjne,« husker han.

I barndomshjemmet blev der skiftet emne hvert tiende sekund. Man dvælede ikke ved tingene. Og hvis Fogh Jensen efter en skoletime fik lyst til at diskutere, så var det

problematisk. »Åh nej, nu vil han diskutere igen,« sagde forældrene.

»De tanker var ligesom ikke velkomne i huset,» fortæller han.

Hans videbegærlighed har dog i dag sikret, at han *har* bevæget sig ud af sin fortid – og dermed i kierkegaardsk forstand er »blevet et selv« (der forholder sig til sig selv). Dannelsesrejserne er på den måde en naturlig forlængelse af hans egen livsbane.

Citronlunden tilhørende refugiet "Jardín de los limones". Foto: Rasmus Palludan

Livsmålet

Idéen til rejserne opstod dog helt specifikt sidste år, hvor han var taget til Berlin for at færdigskrive teaterstykket "De Danser Alene", baseret på hans egen bog "Projektsamfundet". At sidde der i en lejlighed alene i fire dage, før han efterfølgende skulle besøge sin kæreste i Grækenland, var langt fra en behagelig oplevelse, fortæller han:

»Det var forfærdeligt, altså, mit eget selskab har været forfærdeligt i mange år. De stemmer, som jeg har med mig i mit indre er ikke særligt venlige,« siger han og sænker stemmen lidt.

Dannelse gennem f.eks. litteratur kan jo også være med til at genfortrylle en verden, hvor Gud er død.

Filosof Anders Fogh Jensen

»Men selv om det på mange måder er blevet lettere for mig at være alene, så gik det op for mig dernede, at det sgu ikke kan være livsmålet i sidste ende at blive god til at være alene. Det må ikke blive mit endemål. Det må være at nyde at være sammen med andre. Dér kom idéen til Dannelsesrejser, der også er affødt af en lyst til at blive højskolelærer, som jeg går rundt med,« fortæller filosofen, der anser højskolen for en vigtig institution i tiden. Idéen om, at man opholder sig ved nogle emner, ikke for at ”fremelske innovation”, som man kunne sige det i tidens jargon, men blot fordi det forhåbentlig virker dannende – og dermed beriger hverdagslivet. Vi ser f.eks. større dybde og flere fortællinger i vores omgivelser, når vi ved noget om verden, fortæller han:

»Dannelse gennem f.eks. litteratur kan jo også være med til at genfortrylle en verden, hvor gud er død. Et banalt eksempel på en fortryller har vel i mange år været Jørgen Leth, når han kommenterer cykelsport. Det gør han jo ikke bare i kraft af et poetisk sprog – det gør han jo også på grund af en kæmpe viden. På den måde mener jeg også, at viden om litteratur, arkitektur, historie og naturvidenskab kan gøre, at verden ligesom taler mere til en.«

»Ja, og det er jo ikke fordi, det skal være en direkte eksistentiel rejse, for at den er givende. Da vi afholdt en Dannelsesrejse i arkitekturhistorie, gav underviseren mig en viden, der fik mig til at se på København på en anden måde. Jeg kom tilbage og tænkte: ”Gud, den bygning er inspireret af dét, og hvorfor står den søjle på den måde?” Desuden er det sjove med viden, at det er sjældent, at folk stiller sig tilfredse, når de får mere af den. Der sker snarere det omvendte. Folk bliver mere nysgerrige,« siger han og følger op:

»Men du kan selvfølgelig også sige, at dit hverdagsliv i forvejen er fyldt med så meget knevren – og at høre om ”Ulysses” på en Dannelsesrejse er bare *endnu* mere knevren,« griner han.

»Men det handler måske bare om at fylde hovedet med nogle større tanker, således at alens dagligdagsknevren bliver beriget lidt. Så alt fritidsliv ikke handler om at rense ud, afskærme sig og få ro.«

Danmark i dannelseskrise

Tiden til Dannelsesrejser er den rigtige, mener filosoffen, for vi befinder os efter hans mening som samfund i en såkaldt dannelseskrise:

»Det er godt nok, at der er fokus på klima, men der er nogle andre poler, som er ved at smelte, som vi ikke har fokus på: hele den visdom, der ligger i traditionen og al indsigten i menneskelivets afkroge.«

Det er, som om at udviklingen i dag går så stærkt for os, at vi ikke kan formidle den videre fra generation til generation, og med den konsekvens, at vi næsten bliver demente, fortæller han.

»Der var nogen på mit fodboldhold den anden dag, som sagde, at de fandt det vigtigt, at deres drenge så "Matador", men den gad de ikke se, fordi den gik for langsomt.«

Man kan måske ikke tillade sig at sige, at dannelseskrisen er et ligeså stort problem som klimaet, siger han, men irttesætter hurtigt sig selv:

»Eller jo, det synes jeg faktisk, for hvad er det modsatte af det dannede? Det er det barbariske. Så det kan godt være, at vi ved at løse klimaproblemerne kan sikre vores egen overlevelse, men hvad er det så, vi skal overleve til, hvis det er en barbarisk kultur?«

IFØLGE FILOSOFFEN HVAD ER DANNELSE?

»Dannelse handler ikke om at begynde med sin egen navle for så at forvente, at verden er en livmor.

Dannelse begynder med en udadvendt bevægelse mod verdens mysterier og et forsøg på at forstå verden. Når man dannes, begynder verden at hænge sammen.

Ligesom en geograf kan se historien i klintens lag, eller man med et kendskab til kemi forstår, hvorfor sovsen skiller eller hænger sammen, så forstår den historisk bevidste også, hvorfor et folk hænger sammen eller bekriger hinanden. Dannelse er med andre ord en evne til at kunne forbinde det, der tilsyneladende tilhører forskellige genrer. Og derfor kræver dannelse også flere rejser ud i forskellige verdener med en ydmyghed over for de nye felter.

Det eneste, vi garanterer, er, at du vender lidt mere dannet hjem hver gang.«

Filosoffen vurderer, at vi lever i en form for ”økonomisk barbari” lige nu, hvor alt, der eksisterer, og spørgsmålet om, hvordan alt skal indrettes, handler om, hvorvidt det kan betale sig økonomisk. Når f.eks. gymnasielærere skal lave alenlange afrapporteringer samtidig med, at de skal nå så meget andet i selve undervisningen, så bliver fordybelse i en roman noget, der faktisk ikke længere er tid til.

På sin vis ser filosoffen det faktisk også som en art mangel på litterær dannelse, når tidens politiske korrekthed resulterer i, at f.eks. Venstre-politikerens Jakob Engel-Schmidt pludselig kastes på partiporten, fordi han er blevet taget for at køre bil med kokain i blodet.

»Da jeg hørte om det, tænkte jeg bare, ja ja, det gør mennesket. Men skal det betyde, at han ikke kan være politiker? Har vi ikke lært noget som helst om menneskets natur? Vi har set præsidenter, der har sat det hele over styr for at være sammen med praktikanten,« fortæller han og mener, at den politiske virkelighed omkring alt fra sikkerheds- til sundhedsregimer fjerner sig mere og mere fra, hvordan vi egentlig er som mennesker. Han sætter tesen i relief med en reference til et par af de bøger, der er blevet gennemgået i løbet af Dannelsesrejsen i Andalusien:

»Med Goethes ”Faust” eller Knut Hamsuns ”Sult” får man jo et indblik i, hvor dæmonisk og vildt mennesket kan være. Det er ikke, fordi jeg ikke vil leve i en retsstat, eller at jeg vil retfærdiggøre alle mulige handlinger, men jeg vil omvendt heller ikke leve i et parfumeret univers. Jeg vil ikke leve i en verden, hvor der slet ikke er plads til at gøre noget, hvor man bare siger: Hold kæft, hvor var det irrationelt!«

Som eksempel på dette fortæller han om hovedpersonen i "Sult", der på et tidspunkt får nogle penge, men selv om han sulter, så bruger han dem ikke på rugbrød, der kan holde i tre dage, fortæller Fogh Jensen,

»I stedet gør han noget tåbeligt. Han giver dem væk ...«

Filosoffen afbryder talen med et hiv i cerutten, der utvivlsomt er en nydelse, men ikke kan siges at være en rationel gave til helbredet, hvorefter han konkluderer:

»Hovedpersonen køber ikke rugbrød, for rationelle er vi mennesker ikke altid.«

PREMIUM

»Litteraturen er jo til for at blive brugt, set, snakket om og få anlagt forskellige perspektiver på« 🔑

Kultur
WeekendKulturredaktør
Peter RosendalRedaktør
David Turner JacobsenLayouter
Annelise Ploug
og Anne-Louise MøllerForsidefoto
Rasmus PalludanKontakt
Tlf. 87 38 38 38
kultur@jp.dk

Den 41-årige gymnasielærer Christina Vinter-Thomsen fra Odense er meget interesseret i eksistentiel litteratur. FOTO: RASMUS PALLUDAN

»Litteraturen er jo til for at blive brugt, set, snakket om og få anlagt forskellige perspektiver på«

Interview

Den 41-årige gymnasielærer Christina Vinter-Thomsen fra Odense har brugt en del af sin sommerferie på et dannelseskursus i Sydspanien med udgangspunkt i moderne litteratur.

RASMUS PALLUDAN

rasmus.palludan@jp.dk

Hvad håber du at få ud af en kursusuge i moderne litteraturhistorie?

»Alt muligt. Jeg elskede at gå på universitetet, og det her er en genopfriskning af alt det, jeg lærte dengang. Det er også en rigtig god mulighed for, at jeg kan blive dannet ved at møde nye mennesker, for det er altid i mødet med nye mennesker, anderledes end en selv, at man lærer noget og bliver klogere på sig selv. Jeg går jo op og ned ad gymnasielærere hver eneste dag, og vi har jo nok en særlig måde at forholde os til litteratur på, fordi det skal være henvendt til et ungt publikum. Men jeg vil bare gerne selv have lov til at nyde litteraturen nogle gange, selv være den studerende, der bliver klogere.«

Hvorfor ikke badeferie og selv læse bøger?

»Fordi jeg keder mig utroligt meget, når jeg bare skal "snakke" med mig selv en hel uge. Så interessant synes jeg slet ikke, at jeg er. Hernede er det rigtig fint, at vi er mange forskellige mennesker med forskellige indsigter og forskellige baggrunde, der samles om litteraturen. Her har vi en psykolog, matematiker, filosof og meget mere, og det er godt. Litteraturen er jo til for at blive brugt, set,

KURSISTERNE

Jyllands-Posten tog med til Spanien for at blive klogere på, hvordan en filosof og et hold kursister er blevet beriget af at høre oplæg om moderne litteratur hen over en uge i Spanien i stedet for blot at tage på en almindelig badeferie.

”

I hverdagen handler rigtig meget om, hvordan børnene har det, og så skubber man sig selv og sit eget navlepilleri rigtig meget i baggrunden.

snakket om og få anlagt forskellige perspektiver på.«

Hvad gjorde indtryk på dig ved dagens lektion i "rusen" i litteraturen?

»Det gjorde stort indtryk på mig, hvor god litteratur er til at komme tæt på mennesker, få dem til at røbe noget om sig selv. I dag lagde jeg mærke til, at underviseren blev utrolig personlig, da han talte om Goethes "Faust". I virkeligheden afslører den litteratur, vi selv holder af, utroligt meget om os som mennesker. Så at lære mennesker at kende gennem en samtale om litteratur er mere interessant end bare at spørge: "Nå men, hvad laver du så?". Jeg er meget optaget af eksistentiel litteratur, og det er nok fordi, jeg går og tænker meget over, hvem jeg er. Jeg kan mega godt lide Knut Hamsuns "Sult", og det er nok, fordi jeg, ligesom hovedpersonen (der sulter sig selv, red.), er optaget af at afprøve grænser: Hvor langt kan man egentlig rykke grænserne for alt muligt i sit eget liv og stadig bevare sit moralkodeks?«

Gør det noget særligt at komme væk fra Danmark, når man skal lære noget?

»I hverdagen handler rigtig meget om, hvordan børnene har det, og så skubber man sig selv og sit eget navlepilleri rigtig meget i baggrunden. Man overlever bare. Så hverdagslivet kan godt kaste skygger over mere eksistentielle interesser. Men når man kommer væk på en ferie, der drejer sig om at lære, ikke om børn, der skal puttes, så er man i en lille boble, hvor der plads til refleksion. Jeg er som regel træt efter vores undervisning, og det er fordi, jeg har fået så mange indtryk.«

Læs interviewet med filosofen bag dannelseskurset i Sydspanien, Anders Fogh Jensen

Side 6